

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/127/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414204244
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414204244.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: Československá obchodná banka, a. s., so sídlom v Bratislave, Michalská 18, IČO: 36 854 140, právne zastúpená spoločnosťou HMG & PARTNERS, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 12, IČO: 35 885 459, proti odporcovi: I. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. G., S. N., Z. č. XXXX/XX, v konaní o zaplatenie sumy 9.919,65 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/134/2014-72 zo dňa 30. januára 2015, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu vo výroku II., ktorým vo zvyšnej časti návrh zamietol a vo výroku III. o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Rozsudku okresného súdu **s a** vo výroku I., ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 5.873,26 eur s 8,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.863,23 eur od 18.12.2014 do zaplatenia, **n e d o t ý k a .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd I. uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 5.873,26 eur s 8,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.863,23 eur od 18.12.2014 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšnej časti súd návrh zamietol, III. odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 145,42 eur a ďalšie trovy konania vo výške 55,55 eur, ktoré je povinný zaplatiť právnemu zástupcovi navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Okresný súd vo vzťahu k splatnosti dlhu poukázal, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by navrhovateľ odporcu upozornil na využitie práva zosplatniť úver skôr a inak ako listom z 26.10.2013. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že účinnosť zosplatnenia úveru mohla nastať najskôr po uplynutí 15 dní od doručenia listu z 26.10.2013 odporcovi. Navrhovateľ preukázal, že list z 26.10.2013 odporcovi odoslal dňa 30.10.2013 doporučenou zásielkou na adresu, ktorú má odporca uvedenú v zmluve. Súd poukázal na čl. III ods. 3.2 bod 3.2.4 a 3.2.5 všeobecných obchodných podmienok. Z vykonaného dokazovania nemožno ustáliť, či odporca list prevzal alebo ho prevziať odmietol alebo sa banke vrátil ako nedoručený. Nemožno teda uplatniť fikcie o doručení neprevzatej, resp. odmietnutej zásielke a ani fikciu doručenia uvedenej v prvej vete citovaného ustanovenia VOP. Keďže dátum doručenia listu o zosplatnení nemožno jednoznačným spôsobom ustáliť a z pravdepodobného dátumu

doručenia vychádzať nemožno, súd vychádzal z toho, že preukázateľne bol list o zosplatnení odporcovi doručený spolu so žalobným návrhom dňa 02.12.2014 a k zosplatneniu došlo dňa 17.12.2014 (na 15. deň po doručení). Od 18.12.2014 je tak odporca nepochybne v omeškaní s vrátením zosplatnenej a nevrátenej časti úveru vo výške 5.863,23 eur.

V čase rozhodovania súdu tak bol úver splatným a súd sa ďalej zaoberal tým, či zmluva spĺňa všetky povinné náležitosti uvedené v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, potrebné k tomu, aby išlo o úver s úrokmi a poplatkami (§ 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Zistil pritom, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 9 ods. 2 písm. j) a k) uvedeného zákona.

V prejednávanej veci zmluva obsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPNM) a celkovú čiastku, ktorú musí odporca zaplatiť, ale neobsahuje uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto RPNM. Takisto v zmluve je uvedený počet a termíny splátok (60 splatných v 25. v mesiaci), výška splátok je však uvedená len u 1. až 59. splátky (229,03 eur). Výška poslednej splátky uvedená nie je: v zmluve je zakotvené, že posledná anuitná splátka bude bankou vypočítaná na základe priebehu splácania úveru. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že mu nie je zrejmé, ako navrhovateľ v zmluve určil celkovú čiastku, ktorá sa musí zaplatiť konkrétnou sumou 14.061,87 eur, keď pri uzavretí zmluvy neurčil výšku poslednej splátky. Okrem toho, že v zmluve nie je uvedená výška poslednej splátky, od ktorej sa odvíja konečná splatnosť úveru, chýba v nej tiež uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov s rozčlenením na tieto jednotlivé čiastky. V zmluve je uvedené len to, že splátka sa skladá z istiny a príslušných úrokov. Takéto vymedzenie zákonnú požiadavku nenapĺňa a zodpovedá jej také vymedzenie, pri ktorom bude uvedená konkrétna výška splátky samotnej istiny a konkrétna výška splátky dojednaných úrokov. Zmluva obsahuje len uvedenie výšky súhrnnej splátky, z ktorej nie je zrejmé, koľko z každej jednotlivej splátky predstavuje splátka na istinu úveru, koľko na zmluvné úroky a koľko na iné poplatky (tak, ako je to rozčlenené v tabuľke na č. I. 65 spisu). Ohľadne výkladu ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý súd použil pri rozhodovaní veci, súd poukazuje napr. na výklad zaujatý Krajským súdom v Žiline v rozsudku zo dňa 25.09.2014 sp. zn. 9Co/755/2014, resp. Krajským súdom Trnava v rozsudku zo dňa 22.10.2014 sp. zn. 24Co/228/2014 alebo rozsudku zo dňa 30.09.2014 sp. zn. 26Co/39/2013).

Napokon možno konštatovať, že v zmluve uvedená RPNM je uvedená nesprávna, a to v neprospech spotrebiteľa, čo má taktiež za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. RPNM je v zmluve uvedená vo výške 15,11 %. Súd RPNM počítal podľa kalkulačky na webovej stránke www.ekonomika.sme a ako vstupné údaje použil celkovú čiastku, ktorú musí dlžník zaplatiť 14.061,80 eur (v zmluve 14.061,87 eur), výšku úveru (10.000,- eur), 60 mesačných splátok po 231,03 eur (229,03 eur výška splátky uvedená v zmluve + 2,- eur poplatok za vedenie úveru) a ako dodatočný náklad bol použitý poplatok za uzatvorenie zmluvy 200,- eur splatný pri poskytnutí úveru. Pri takmer zhodnej celkovej čiastke, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť (14.061,87 eur), výška RPNM podľa tohto výpočtu predstavuje 15,60 %. Inak povedané, ak je celková čiastka, ktorú mal odporca zaplatiť 14.061,87 eur, RPNM nie je 15,11 %, ale 15,60 %.

Vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, súd vyhovel návrhu navrhovateľa, pokiaľ ide o zaplatenie sumy 5.863,23 eur, predstavujúcej rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru (10.000,- eur) a sumou doposiaľ zaplatenou odporcom (4.136,77 eur). K tejto sume súd s poukazom na ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. priznal úrok z omeškania 8,05 % ročne, keď k prvému dňu omeškania, ktorý súd určil na deň 18.12.2014, bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,05 % a záväzkový vzťah, z ktorého o omeškanie ide, vznikol pred 01.02.2013.

S ohľadom na skutočnosť, že účinnosť zosplatnenia súd určil na deň 17.12.2014, v súvislosti s čím sa odporca s vrátením nezaplatennej časti úveru dostal do omeškania dňa 18.12.2014. Do 17.12.2014 však bol v omeškaní so zaplatením tej časti každej zameškanej mesačnej splátky, ktorá pripadala na istinu úveru a navrhovateľovi tak náleží úrok z omeškania z týchto súm nasledovne. Od 26.05.2013 istina zo splátky úveru predstavovala sumu 144,66 eur. Z mesačných súm uhradených odporcom v čase od 02.12.2011 do 25.06.2013 v celkovej sume 4.136,77 eur bola na úhradu úrokov použitá suma

1.750,31 eur, na úhradu poplatkov za vedenie úveru 34,- eur (17 x 2,- eur) a poplatku za poskytnutie úveru sumu 200,- eur, čo spolu predstavuje suma 1.984,31 eur. Pri bezúročnosti a bezpoplatkovosti táto suma pripadá výlučne na istinu. Vydelením sumy 1.984,31 eur sumou pripadajúcou na istinu zo splátky 144,66 eur je výsledné číslo 13,7. To teda znamená, že odporca sa nemohol dostať do omeškania s úhradou trinástich splátok (len v časti istiny) nasledujúcich po 25.05.2013. Ide o splátky za obdobie od 26.05.2013 do 25.06.2013. 13 x 144,66 eur predstavuje 1.880,58 eur. Zo sumy 1.984,31 eur po odčítaní 1.880,58 eur ostáva suma 103,73 eur, ktorá pripadá na splátku istiny splatnej dňa 25.07.2014 a jej zameškaná časť predstavuje 40,93 eur (144,66 - 103,73). Od 26.07.2014 bol tak odporca v omeškaní so zaplatením sumy 40,93 eur, a to do dňa účinnosti zosplatenia 17.12.2014. Za toto obdobie mu náleží úrok z omeškania vo výške 8,15 % ročne a po vyčíslení predstavuje 1,32 eur. Ďalej sa odporca dostal do omeškania so zaplatením splátky (len v časti istiny, t. j. so sumou 144,66 eur) splatnej dňa 25.08.2014 od 26.08.2014 do 17.12.2014, za ktoré obdobie mu náleží úrok z omeškania vo výške 8,15 % ročne a po vyčíslení predstavuje 3,68 eur. Súčasne sa odporca dostal do omeškania so zaplatením splátky (len v časti istiny, t. j. so sumou 144,66 eur) splatnej dňa 25.09.2014 od 26.09.2014 do 17.12.2014, za ktoré obdobie mu náleží úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne a po vyčíslení predstavuje 2,64 eur. Taktiež sa odporca dostal do omeškania so zaplatením splátky (len v časti istiny, t. j. so sumou 144,66 eur) splatnej dňa 25.10.2014 od 26.10.2014 do 17.12.2014, za ktoré obdobie mu náleží úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne a po vyčíslení predstavuje 1,69 eur. Napokon sa odporca dostal do omeškania so zaplatením splátky (len v časti istiny, t. j. so sumou 144,66 eur) splatnej dňa 25.11.2014 od 26.11.2014 do 17.12.2014, za ktoré obdobie mu náleží úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne a po vyčíslení predstavuje 0,70 eur. Tieto úroky spolu predstavujú sumu 10,03 eur.

V prevyšujúcej časti súd nároky navrhovateľa, ktoré odvodzoval od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako nedôvodné zamietol.

Pokiaľ ide o uplatnený nepovolený debetný zostatok na bežnom účte v sume 49,85 eur, v tejto časti súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu nepreukázania nároku. Jediné, čo navrhovateľ predložil v súvislosti s týmto nárokom, bolo oznámenie o zrušení účtu č. 1014844421/7500, ktoré navrhovateľ vyhotovil dňa 31.01.2014 a v ktorom sa uvádza, že uvedený účet bol zrušený na základe výpovede zmluvy o tomto účte s tým, že k 29.06.2013 bol na ňom debetný zostatok vo výške 49,85 eur. Len táto samotná listina nie je spôsobilá preukázať existenciu tohto nároku a v tejto konkrétnej výške. Túto spôsobilosť by mal výpis z daného účtu. Taktiež pokiaľ ide o žiadaný debetný úrok, navrhovateľ nepreukázal, že sa na ňom s odporcom dohodol, pričom preukázať túto skutočnosť by mohol len zmluvou, ktorá by musela mať písomnú formu (§ 708 ods. 2 Obchodného zákonníka). Aj v prípade, ak by úrok vyplýval zo súčastí zmluvy (napr. Sadzobníka), ani tento súdu navrhovateľ nepredložil.

Zhrnúc doteraz uvedené, oproti žalobnému návrhu, ktorým sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 9.919,65 eur, úroku riadneho vo výške 12,90 % p. a. z istiny 7.848,49 eur od 11.09.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8,15 % p. a. zo sumy 9.220,75 eur od 11.09.2014 do zaplatenia a debetného úroku vo výške 25 % p. a. zo sumy 49,85 eur od 30.06.2013 do zaplatenia, súd navrhovateľovi priznal sumu 5.873,26 eur (zostatok úveru 5.863,23 eur + úroky z omeškania 10,03) s 8,05 % úrokom z omeškania ročne od 18.12.2014 do zaplatenia zo sumy 5.873,26 eur. Z uvedeného je zrejmé, že každý z účastníkov mal v konaní čiastočný úspech. Pokiaľ ide o rozsah úspechu, navrhovateľovi bolo priznaná spolu suma (so stavom úroku z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku 56,89 eur) vo výške 5.930,15 eur. Navrhovateľ sa pritom domáhal priznania sumy spolu (so stavom úrokov ku dňu vyhlásenia rozsudku 710,90 eur) vo výške 10.630,55 eur. V percentuálnom vyjadrení je úspech navrhovateľa 55,78 % a úspech odporcu 44,22 % a tzv. čistý úspech navrhovateľa je 11,56 %. V takomto rozsahu mu náleží právo na náhradu trov konania.

Výrok o trovách konania sa opiera o ust. § 142 ods. 2 O. s. p.

Navrhovateľ v konaní zaplatil súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 480,50 eur, z ktorého 11,56 % predstavuje 55,55 eur.

Navrhovateľ bol v konaní zastúpený advokátom, ktorým vo veci vykonal štyri úkony právnej služby, z toho tri v roku 2014 (prevzatie a príprava zastúpenia, 2 x písomné podanie na súd) a jeden v roku 2015 (písomné podanie na súd). Za každý z úkonov mu patrí odmena vo výške 253,94 eur, počítaná zo základu 9919,65 eur, ako aj režijný paušál vo výške 3 x 8,04 eur a 1 x 8,39 eur, čo spolu predstavuje 1.048,27 eur. K tejto sume náleží 20 % DPH z odmeny i paušálu, čo predstavuje 209,65 eur. Skutočnosť, že je právny zástupca platiteľom DPH, je súdu známa z jeho rozhodovacej činnosti (osvedčenie o DPH sa nachádza v spise tunajšieho súdu č. k. 6C/49/2014 na č. l. 138). Celkové trovy právneho zastúpenia predstavujú 1.257,92 eur a 11,56 % z tejto sumy predstavuje 145,42 eur.

Na základe uvedeného súd navrhovateľovi priznal voči odporcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 145,42 eur a náhradu tzv. ďalších trov vo výške 55,55 eur.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ, a to voči výrokom II. a III. rozsudku. Svoje odvolanie odôvodňuje ust. § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p., keď súd prvého stupňa dospel podľa jeho názoru na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasí s tvrdeniami prvostupňového súdu o absencii náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. údaju o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V bode V. zmluvy o spotrebiteľskom úvere označeným ako splácanie je výslovne uvedené, že „Dlžník, teda spotrebiteľ sa zaväzuje splácať úroky a istinu úveru v 60-tich mesačných anuitných splátkach vždy 25. deň v mesiaci, ak v niektorom mesiaci nie je tento deň, potom posledný deň v tomto mesiaci. Prvá splátka bude splatná dňa 25.01.2012 a posledná splátka bude splatná dňa 25.12.2016. Prvá až predposledná splátka predstavujú 229,03 eur, posledná anuitná splátka bude bankou vypočítaná na základe priebehu splácania úveru“. V bode IV. zmluvy o spotrebiteľskom úvere je ďalej výslovne uvedená výška úrokovej sadzby, ktorou sa poskytnutý úver úročí a taktiež spôsob úročenia. Táto úroková sadzba bola stanovená na výšku 12,90 % ročne. V tomto bode je ďalej výslovne uvedená výška ročnej percentuálnej miery nákladov - 15,11 %, ako aj výška priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov - 12,80 % a celkové náklady spotrebiteľa spojené s týmto úverom, ktoré v danom prípade predstavovali výšku 14.061,87 eur. V bode IV. je tiež uvedená presná výška poplatkov za poskytnutie úveru, a to výška 200,- eur a tiež výška mesačných poplatkov za správu úveru, ktorá bola dohodnutá na výšku 2,- eur. Celková mesačná splátka úveru, ktorú sa spotrebiteľ zaviazal uhrádzať vždy k 25. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, po zohľadnení poplatku za správu úveru predstavovala sumu 231,03 eur (229,03 eur splátka istiny a úroku + 2,- eur mesačný poplatok za správu úveru). Navrhovateľ v zmluve uviedol výšku jednotlivých splátok, ako aj ich počet a obdobie, za aké sa tieto splátky istiny a úrokov budú splácať. Zároveň je v zmluve jasne uvedená výška poplatku za poskytnutie predmetného úveru a mesačného poplatku za správu úveru. V zmysle uvedených skutočností je teda jasné, že navrhovateľ si splnil svoje zákonné povinnosti a v zmluve uviedol všetky potrebné náležitosti, ktoré má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Pokiaľ ide o výšku poslednej splátky, predpokladaná výška bola pri uzatváraní zmluvy o úvere rovnaká ako ostatné, t. j. 229,03 eur. Žalobca sa však rozhodol naformulovať ustanovenie o jej výške z dôvodov možného omeškania, prípadne iných skutočností majúcich vplyv na jej výšku a predísť tak nežiaducim nedorozumeniam pri jej úhrade. Uvedená formulácia svedčí práve v prospech spotrebiteľa.

Navrhovateľ tiež nesúhlasí s tvrdením súdu, že údaj o hodnote RPMN je nesprávny. Kalkulačka na webovej stránke www.ekonomika.sme <<http://www.ekonomika.sme>> má totiž len informatívny charakter a nezohľadňuje napríklad dátum prvej splátky. Na preukázanie uvedeného navrhovateľ predkladá správny výpočet RPMN, keď podľa tohto výpočtu RPMN je 15,11 %. Pokiaľ ide o súdom spochybňovanú predčasnú splatnosť úveru z dôvodu absencie upozornenia možnosti uplatniť právo zosplatiť poskytnutý úver, poukazuje na poslednú výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 16.09.2013 s dokladom o odoslaní, ktorú v prílohe navrhovateľ zasiela a ktorá je zároveň súčasťou spisu. V nadväznosti na uvedené nesúhlasí ani s názorom okresného súdu o dátume konečnej splatnosti. Navrhovateľ žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňuje náhradu trov odvolacieho konania.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. (z ktorého dôvodu sa rozsudok odvolacieho súdu nedotýka odvolaním nenapadnutého výroku I., ktorým súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 5.873,26 eur s 8,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.863,23 eur od 18.12.2014 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozsiahlym odôvodnením prvostupňového rozsudku, na ktoré v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. poukazuje, a preto nie je žiaduce, aby opakovane vecne správne závery okresného súdu. V ďalšom sa odvolací súd preto zameril iba na vyporiadanie sa s odvolacími námietkami navrhovateľa.

Prvostupňový súd posúdil spotrebiteľský úver ako bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. z dôvodu nedostatku povinných náležitostí upravených v § 9 ods. 2 písm. j/ (ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov) a písm. k/ (výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia) zákona č. 129/2010 Z. z.

Medzi účastníkmi nie je sporné, že zmluva uzatvorená medzi účastníkmi je spotrebiteľským úverom, na ktorý sa vzťahuje režim zákona č. 129/2010 Z. z. Pre spotrebiteľský úver na rozdiel od úveru bežného citovaný zákon v § 9 ods. 1, 2 predpisuje ďalšie formálne a obsahové náležitosti. Z hľadiska formálnych náležitostí ide o písomnú formu, ktorá sa pri bežnom úvere nevyžaduje. Obsahové náležitosti sú vymedzené v § 9 ods. 2 citovaného zákona.

Ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právnu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu.

Výklad a aplikácia citovaných ustanovení zákona musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákon nedodržiava iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy, postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

Práve s ohľadom na uvedenú koncepciu spotrebiteľského práva bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti, a to práve tie uvedené v § 11 zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

Účelom náležitostí ustanovených v § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu navrhovateľa. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Citované ustanovenie má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje. Ide o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú zákon sankcionuje bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou úveru.

Neprijateľné z hľadiska spotrebiteľskej ochrany je aj neuvedenie výšky poslednej splátky. Takáto situácia vyvoláva na strane spotrebiteľa neistotu, keď nevie určiť súhrnnú sumu splátok, ktoré má dodávateľovi zaplatiť, čo prehĺbuje jeho nerovné postavenie v právnom vzťahu s dodávateľom a môže byť zdrojom svojvôle dodávateľa. Pokiaľ z tohto hľadiska ide o náležitosť predpísanú ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, sa pri uzavretí zmluvy vyčíslujú za predpokladu ich riadneho splácania, keď v čase uzavretia zmluvy nie je možné ani dôvodné zaoberať sa prípadnými sankciami z omeškania. Už len samotné neuvedenie výšky poslednej splátky istiny úrokov a iných poplatkov spôsobuje absenciu náležitostí v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., a teda, že poskytnutý úver je v zmysle ust. § 11 bezúročný a bez poplatkov.

Navrhovateľ ďalej v odvolaní namieta nesprávny výpočet RPMN zo strany prvostupňového súdu. Odvolací súd poukazuje, že nesprávny výpočet RPMN, z ktorého prvostupňový súd vychádzal, nebol jediným dôvodom vyhlásenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Už z hľadiska vyššie konštatovaného nedostatku náležitosti, vyplývajúcej z § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. je nutné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, a preto by bolo v odvolacom konaní nadbytočné zaoberať sa správnosťou výpočtu RPMN. V súvislosti s RPMN ako podstatnou náležitosťou spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. je nutné konštatovať, že nepostačuje len uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v spotrebiteľskej zmluve, je potrebné uviesť všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, čo v predmetnej zmluve absentuje.

Vo vzťahu k posúdeniu predčasnej splatnosti úveru prvostupňovým súdom navrhovateľ uviedol jedinou odvolaciu námietku, a to poukaz na poslednú výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 16.09.2013 s dokladom o odoslaní. Vo vzťahu k tejto výzve odvolací súd udáva, že sa nejedná o uplatnenie predčasnej splatnosti úveru zo strany veriteľa, keďže obsahom tohto dokumentu je výzva na zaplatenie dlžnej čiastky, v ktorej veriteľ dlžníkovi iba signalizuje, že v budúcnosti pristúpi k vyhláseniu celého záväzku za predčasne splatný a uplatní svoju pohľadávku súdnou cestou. Nemožno však tento dokument považovať za predčasné zosplatenie úveru, čo z jeho obsahu nevyplýva.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 224 ods. 1 s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešným účastníkom, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu nevyplývajú, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.